

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ 1900

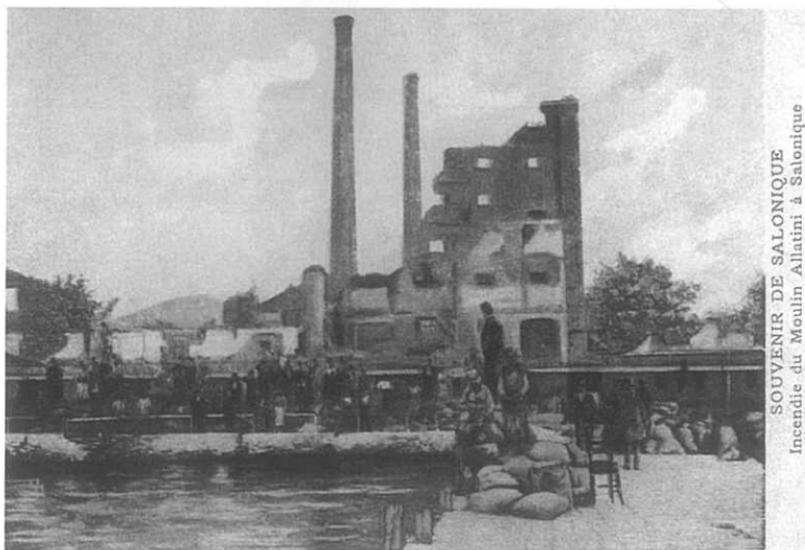
*Απόφοιτοι του Ελληνικού Γυμνασίου Θεσσαλονίκης του 1900.
Φωτογραφία Μ. Λιόντα. Δημοσιεύτηκε από τον Χ. Ζαφείρη.*

ΔΙΕΘΝΗ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Πόλεμος των Μπόερς στη Νότια Αφρική. Απεργίες στην Ευρώπη. Παράπονα των χριστιανών της Ηπείρου για καταπίεση. Ίδρυση του Εργατικού Κόμματος στην Μεγάλη Βρετανία. Παγκόσμια έκθεση στο Παρίσι. Εξέγερση Μπόξερς στην Κίνα. Δέκα χιλιάδες Κινέζοι σφαγιάζουν μέλη ξένων ιεραποστολών. Πρώτη πτήση Ζέπελιν. Ολυμπιακοί αγώνες στο Παρίσι. Οι Σύμμαχοι καταλαμβάνουν το Πεκίνο. Έκρυθμη η κατάσταση στην Μακεδονία και στην Αλβανία. Μακίνλεου και Ρούσβελτ κερδίζουν τις εκλογές στις ΗΠΑ. Πεθαίνει ο Όσκαρ Ουάιλντ. Παρουσίαση της όπερας “Τόσκα” του Πουτσίνι. Εμφάνιση του Αρ Νουβό.

ΜΥΛΟΙ ΑΛΛΑΤΙΝΙ

Εγκαινιάζεται το νέο κτιριακό συγκρότημα των μύλων Αλλατίνι, η βασική μορφή του οποίου διατηρείται ακόμη (στη γωνία των σημερινών οδών Γεωργίου Παπανδρέου και Θεμιστοκλή Σοφούλη).

ΕΙΚΟΝΑ 1: Ο μύλος μετά την πυρκαγιά. Δημοσιεύτηκε από τον Κ. Κοψιδά.

Οι μύλοι είχαν ανοικοδομηθεί, μετά από την καταστροφή που υπέστησαν από πυρκαγιά το 1898. Τότε κάπκε το κτίσμα που είχε οικοδομηθεί το 1883. Παλαιότερα, οι μύλοι Αλατίνι δεν βρισκονταν στη σημερινή θέση τους, αλλά στην οδό Λύτρα.

Στους μύλους δούλευαν 200 εργάτες.

Η οικογένεια Αλλατίνη ήταν ιδιοκτήτρια ποικίλων επιχειρήσεων, με συνολικά κεφάλαια 50 εκατομμύρια χρυσά φράγκα. Διακεκριμένο μέλος της οικογένειας υπήρξε ο Μωυσής Αλλατίνη, γνωστός για το φιλανθρωπικό του έργο.

ΠΗΓΗ: Γ. Χριστοδούλου, Β. Κολώνας-Λ. Παπαματθαϊάκη, Π. Ενεπεκίδης, Β. Δημητριάδης, Α. Ναρ, Γ. Μέγας (1993), Ε. Χεκίμογλου (1991). Κ. Κοφιδάς.

«Ο φίλος μου από το Βελιγράδι, που ήταν διευθυντής του Αυστριακού Μονοπωλίου Καπνών, με είχε συστήσει στον Οίκο Αλλατίνη, ο οποίος και μου έστειλε μία πρόσκληση. Δεν ήξερα στην αρχή τι σήμαινε αυτό, το κατάλαβα όμως από τη στιγμή που πάτησα στο κατώφλι του σπιτιού τους. Οι Αλλατίνη είναι οι ηγεμόνες της Θεσσαλονίκης». Πάουλ Λίνταου, 1888.

ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Εγκαινιάζεται τον Απρίλιο το νέο ορθόδοξο νεκροταφείο, στη θέση του παλαιού αγιάσματος της Αγίας Παρασκευής. Ο τόπος χρησίμευε από την αρχαιότητα ως κοιμητήριο, η χρήση του όμως είχε

ΕΙΚΟΝΑ 2: Ο ναός της Αγίας Παρασκευής και το κοιμητήριο στις αρχές του αιώνα. Δημοσιεύτηκε από τον Σπύρο Λαζαρίδη (συλλογή Γ. Μέγας).

ατονήσει μετά τον 19ο αιώνα.

Το κοιμητήριο ιδρύθηκε από την Φιλόπτωχο Αδελφότητα Ανδρών Θεσσαλονίκης (ίδρυση: 1871). Το λόγο των εγκαινίων εκφώνησε ο διαπρεπής φιλόλογος και αρχαιολόγος Πέτρος Παπαγεωργίου (1856-1913).

ΠΗΓΗ: Π. Παπαγεωργίου, Σπ. Λαζαρίδης, Ε. Χεκίμογλου (1998).

«Αρχαίων χριστιανικών χρόνων άλλα μνημεία του δυτικού νεκροταφείου ολίγα έχω εν τη εμή Συλλογή αναγεγραμμένα, μακρὸς δε εἶναι ο κατάλογος των επιγραμμάτων εκ των αἰώνων ΙΣΤ', ΙΖ' και ΙΗ'. Και ενθάδε παν ἴχνος νεκρῶν σχεδόν αφανίζεται κατά τον ΙΘΓ' αἰώνα αρχόμενον». Π. Παπαγεωργίου.

ΛΕ ΠΡΟΓΚΡΕ ΝΤΕ ΣΑΛΟΝΙΚ

Εκδίδεται η εφημερίδα ΛΕ ΠΡΟΓΚΡΕ ΝΤΕ ΣΑΛΟΝΙΚ στη γαλλική γλώσσα. Εκδότες οι Σαλβατόρ Μουρατόρι και Ν. Ξενοφωντίδης, διευθυντής ο Β. Σαλαχάς. Η εφημερίδα ήταν εγκατεστημένη απέναντι από την εκκλησία του Αγίου Αθανασίου. Την ίδια εποχή κυκλοφορούν: Η “Λα Έποκα” (ιδρύθηκε το 1875), σε γραφή “ρασι” (ισπανοεβραϊκά, γραμμένα με χαρακτήρες του εβραϊκού αλφαβήτου, οι οποίοι έχουν απλοποιηθεί με την προσθήκη φωνηέντων). Η “Αορ” (1895) σε τουρκική γλώσσα. Η “Ζουρνάλ ντε Σαλονίκ” (1895) σε γαλλική γλώσσα. Η “Ελ Αβενίρ” (1897), εβδομαδιαία. Το Σεπτέμβριο του 1900, ο Σοφ. Γκαρπολάς, εκδότης του “Φάρου της Θεσσαλονίκης”, στέλνει υπόμνημα στο βασιλιά Γεώργιο και ζητά ενίσχυση για την έκδοση της εφημερίδας του. Η συνδρομή παρέχεται μέσω του προξενείου της Θεσσαλονίκης. Δεν είναι γνωστό όμως αν η εφημερίδα κυκλοφορούσε το 1900.

ΠΗΓΗ: Β. Χατζηκυριακού, Π. Κόκκας, Μ. Κανδυλάκης (1999).

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ιδρύεται το αλληλοβοηθητικό σωματείο «Άγιος Παντελεήμων», με μέλη σερβιτόρους, μαγείρους και υπαλλήλους καφενείων. Το σωματείο συγκεντρώνει κυρίως μισθωτούς, σε αντίθεση προς τη συ-

